

Not: Personelin işlemiş olduğu bir suçtan dolayı ilgili kişi hakkında hem disiplin kovuşturması hem de cezai kovuşturma yapılıp yapılamayacağı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŐEHİRCİLİK VE İKLİM DEĐİŐİKLİĐİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-3842049
Konu: Görevden Uzaklaştırma

10/06/2022

..... BELEDİYE BAŐKANLIĐINA

İlgi: 19.04.2022 tarihli ve 74339364-349.41-E105368 sayılı yazınız.

Belediyeniz bünyesinde çalışmakta olan ilgili personelin işlemiş olduğu suçtan dolayı hakkında adli makamlarca işlem tesis edildiği ve tarafınızca da idari bir işlem olan görevden uzaklaştırma tedbirinin uygulandığını, ancak hem idari soruşturma hem de cezai soruşturmanın aynı anda yürütölüp yürütölemeyeceği hususunda görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "*Cezai kovuşturma ile disiplin kovuşturmasının bir arada yürütölmesi*" başlıklı 131 inci maddesinde, "*Aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olması, disiplin kovuşturmasını geciktiremez.*

Memurun ceza kanununa göre mahküm olması veya olmaması halleri, ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olamaz.

160 sayılı Devlet Personel Dairesi Kurulması Hakkında Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan kuruluşlarda çalışan personel hakkında; görevden doğan veya görevi sırasında işledikleri suçlarla kişisel suçları sebebiyle Cumhuriyet savcıları veya (...) sorgu hakimlikleri veya Memurun Muhakematı hakkında Kanun uyarınca yetkili kurullarca yapılan soruşturma sonunda düzenlenen takipsizlik, meni muhakeme, iddianame, talepname veya lüzumu muhakeme karar suretleri ile ilgili mahkemelerce verilen kesinleşmiş karar suretleri bu personelin bağlı olduğu bakanlık veya kurum veya kuruluşa gönderilir." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca mezkûr Kanunun "*Görevden uzaklaştırma*" başlıklı 137 nci maddesinde, "*Görevden uzaklaştırma, Devlet kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görölecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir.*

Görevden uzaklaştırma tedbiri, soruşturmanın herhangi bir safhasında da alınabilir." hükmü ile görevden uzaklaştırmanın kamu hizmetlerinin gerektirdiği hallerde görevi başında kalmasında sakınca görölecek Devlet memurları hakkında alınan ihtiyati bir tedbir olduğu ve söz konusu idari işlem ile memuriyet bağının hukuki olarak devam ettiği, ancak fiili olarak bu bağın kesildiği ve soruşturmanın herhangi bir aşamasında alınabilecek bir karar olduğu vurgulanmıştır.

Öte yandan, anılan Kanunun;

"*Yetkililer*" başlıklı 138 inci maddesinde, "*Görevden uzaklaştırmaya yetkililer şunlardır.*

a) *Atamaya yetkili amirler;*

b) *Bakanlık ve genel müdürlük müfettişleri;*

c) *İllerde valiler;*

ç) *İlçelerde kaymakamlar (İlçe idare şube başkanları hakkında valinin muvafakati şarttır.)*

Valiler ve kaymakamlar tarafından alınan görevden uzaklaştırma tedbiri, memurun kurumuna derhal bildirilir." hükmü,

"Ceza kovuşturması sırasında görevden uzaklaştırma" başlıklı 140 ıncı maddesinde, "Haklarında mahkemelerce cezai kovuşturma yapılan Devlet memurları da 138 inci maddedeki yetkililer tarafından görevden uzaklaştırılabilirler." hükmü,

"Görevden uzaklaştırılan veya görevinden uzak kalan memurların hak ve yükümlülüğü" başlıklı 141 inci maddesinde, "Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurlara bu süre içinde aylıklarının üçte ikisi ödenir. Bu gibiler bu Kanunun öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler.

143 üncü maddede sayılan durumların gerçekleşmesi halinde, bunların aylıklarının kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin derece yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak suretiyle değerlendirilir." hükmü,

"Tedbirin kaldırılması" başlıklı 142 nci maddesinde, "Soruşturma sonunda disiplin yüzünden memurluktan çıkarma veya cezai bir işlem uygulanmasına lüzum kalmıyan Devlet memurları için alınmış olan görevden uzaklaştırma tedbiri, 138 inci maddedeki yetkililerce (Müfettişler tarafından görevden uzaklaştırılanlar hakkında atamaya yetkili amirlerce) derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbirini kaldırmıyan görevli hakkında 139 uncu madde hükmü uygulanır." hükmü,

"Memurun göreve tekrar başlatılması zorunlu olan haller" başlıklı 143 üncü maddesinde, "Soruşturma veya yargılama sonunda yetkili mercilerce

a) Haklarında memurluktan çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler;

b) Yargılamanın men'ine veya beraatine karar verilenler;

c) Hükümden evvel haklarındaki kovuşturma genel af ile kaldırılanlar;

ç) Görevlerine ve memurluklarına ilişkin olsun veya olmasın memurluğa engel olmayacak bir ceza ile hükümlü olup cezası ertelenenler;

Bu kararların kesinleşmesi üzerine haklarındaki görevden uzaklaştırma tedbiri kaldırılır." hükmü,

"Görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasında amirin takdiri" başlıklı 144 üncü maddesinde, "140 ıncı ve 142 nci maddelerde 143 üncü maddenin a, b, c fıkralarında yazılı olanlar hakkındaki görevden uzaklaştırma tedbiri, Devlet memurunun soruşturmaya konu olan fiillerinin, hizmetlerini devama engel olmadığı hallerde her zaman kaldırılabilir." hükmü,

"Süre" başlıklı 145 inci maddesinde, "Görevden uzaklaştırma; bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edebilir. Bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde memur görevine başlatılır.

Bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde görevinden uzaklaştırmaya yetkili amir (Müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceliyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar verir ve ilgiliye de yazı ile tebliğ eder." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

1. Görevden uzaklaştırma işleminin ihtiyati bir tedbir olduğu, bu işlem ile gerek idarenin zorunlu olarak gerekse de takdir yetkisi çerçevesinde görevden uzaklaştırma işlemini yapabildiği,

2. Görüş istemli yazınızda mevzuat hükümlerinde de açıkça vurgulandığı gibi aynı olaydan dolayı memur hakkında ceza mahkemesinde kovuşturmaya başlanmış olmasının disiplin kovuşturmasını geciktiremeyeceği ve memurun ceza kanununa göre mahkûm olması veya olmaması hallerinin ayrıca disiplin cezasının uygulanmasına engel olmayacağı,

3. Görevden uzaklaştırmanın bir disiplin kovuşturması icabından olduğu takdirde en çok 3 ay devam edeceği ve bu süre sonunda hakkında bir karar verilmediği takdirde ilgili personelin görevine başlatılacağı, bir ceza kovuşturması icabından olduğu takdirde ise görevinden uzaklaştırmaya yetkili amirin (müfettişlerin görevinden uzaklaştırdıkları memurlar hakkında atamaya yetkili amir) ilgilinin durumunu her iki ayda bir inceleyerek görevine dönüp dönmemesi hakkında bir karar vereceği ve ilgiliye de yazı ile tebliğ edeceği hükümleri göz önüne alındığında söz konusu personel ile ilgili olarak 657 sayılı Kanununun 144 üncü maddesi de göz önünde bulundurulmak kaydıyla, ilgili personelin görevine dönüp dönmeyeceği hususunun tedbir kararını alan yetkili amirin takdirinde olduğu,

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....
Bakan a.
Genel Müdür